

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Jméno rigorózanta:	Zbořilová Tereza Mgr.
Téma práce:	Právní institut vypořádání s přihlédnutím k zákonu č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
Rozsah práce:	122 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce (podle IS):	červen 2012

1. Aktuálnost (novost) tématu

Rigorózántkou zvolené téma lze považovat jednak za nové, jednak za aktuální. Novost tématu je dána důrazem na zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“), jak je zdůrazněno již v názvu práce. Nový občanský zákoník opouští v celé řadě okruhů zažitá paradigmatu současné úpravy, a proto je takto zvolené téma také aktuální.

Oponentské hodnocení: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda je rigorózántka schopna samostatné tvůrčí činnosti, zda má hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, jakož i zda si osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje a zda zvládla jejich aplikaci.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma je tématem komplexním. Autorka musí prokázat jak znalosti právní, a to napříč soukromoprávní problematikou, neboť vypořádání je imanentní řadě institutů (podílové spoluvlastnictví, SJM, neoprávněná stavba, atd.). Vzhledem k nutným přesahům do procesní problematiky nemůže být opominut ani veřejnoprávní aspekt problematiky. Zatímco k NOZ je počet pramenů ve srovnání se současným OZ omezen a redukován především na literaturu časopiseckou či sborníkovou, lze ohledně dosavadní úpravy čerpat jak z literatury časopisecké, tak především monografické a neposledně i z bohaté judikatury. Zůstává na autorce, aby posoudila, nakolik jsou názory jurisprudence ohledně dosavadní úpravy aplikovatelné též na NOZ.

Oponentské hodnocení: Náročnost zvládnutí těchto otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze v uvedeném rozsahu čerpat z literatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do jednotlivých kapitol (celkem 5, nutno však k tomu připočítat úvod a závěr). V úvodu si autorka vytyčuje cíle práce a blíže čtenáře seznamuje s tematickým zaměřením. Hlavním cílem práce je „*zabývat právním institutem vypořádání, (...) nejen z hlediska dnes účinného občanského zákoníku, ale také z hlediska občanského zákoníku v budoucnu účinného.*“ Práce je tomuto pohledu plně systematicky podřízena. Rigorózántka začíná své výklady obecným výkladem o vypořádání (kap. 1), a po té již následuje výklad o vypořádání podílového spoluvlastnictví (kap. 2), vypořádání SJM (kap. 3), vypořádání dědictví v rámci dědického řízení (kap. 4) a některé další situace, kdy dochází k vypořádání (kap. 5). Jednotlivé kapitoly se dále podrobněji dělí, při čemž autorka sleduje rozdělení především na dosavadní úpravu a úpravu v NOZ.

Oponentské hodnocení: Systematika práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu i použitých právně-hermeneutických metod.

4. Vyjádření k práci

Na první pohled je zřejmé, že práce obsahuje podrobné zpracování daného tématu. Kladně je třeba hodnotit, že se autorka systematicky zaměřila na aktuální problematiku NOZ. Vyzdvihnout je třeba i důsledné dodržení systematiky, kdy autorka důsledně nejprve zkoumá dosavadní a po té novou právní úpravu.

K práci je však nutno uvést také některé výhrady. Již samotný cíl práce, jak je citován i v tomto posudku výše, jeví se k rigorózní práci příliš obecně formulován, skrývající nebezpečí snadného sklouznutí ke strohé popisnosti. To lze akceptovat v práci diplomové, avšak v práci rigorózní se sleduje především vlastní přínos autora, který zde nemůže spočívat v pouhém popsání problematiky a reprodukování judikatury. Naopak, očekává se srovnání dosavadní a současné právní úpravy, vyzdvižení rozdílů, identifikace možných problematických míst, ať už z hlediska interpretačního či aplikačního, komparace nově zvolených řešení s klíčovými zahraničními úpravami, atd. Rozumí-li toto autorka pod obecným „*zabývat se právním institutem vypořádání*“, pak jí nelze vytknout než přílišnou obecnost, rozumí-li tím však autorka prostý popis právní úpravy, pak je cíl práce z hlediska požadavků kladených na práce tohoto druhu nedostatečný. Vlastní názory a hodnocení autorka v práci vyslovuje, a to vždy jako syntézu na konci každé kapitoly, byť někdy působí spíše stručným dojmem.

Dále je třeba uvést, že autorka mohla připojit k problematice hlubší historický exkurz. Rigorózní autorka v práci samozřejmě neopomíjí OZO, mohla však výklad předznamenat stručnou zmínkou o právu římském a středověkém.

Ze systematiky práce je zřejmé, že autorka práci nezamýšlela jako komparatistickou. To samo o sobě nelze autorce vytýkat – autorka se pohybuje v rámci jedné právní úpravy a v rámci jednoho sociálního prostředí. Nelze však pominout, že rigorózní práce má přehledně předvést hlubší znalosti a dovednosti rigorózního autora, a k těmto znalostem a dovednostem nepochybně práce se zahraničními prameny patří. Autorka samozřejmě není povinna volit komparatistickou metodu jako hlavní (výchozí) metodu pro zpracování tématu, mohla však připojit alespoň krátký exkurz k právní úpravě této problematiky v některém z evropských států, jejichž kodifikace jsou považovány za tradiční (Rakousko, Německo, Francie), a to tím spíše, že právě NOZ se v mnohém zahraničními úpravami inspiruje. Nezbyvá než vyslovit závěr, že autorka neprokázala schopnost práce se zahraniční literaturou.

Autorce lze vytknout též některé aspekty při práci s literaturou. Jde o výše uvedenou absenci zahraničních zdrojů, ale také o absenci práce s literaturou, která se týká NOZ (kromě literatury pod č. 7 na s. 128). Komentářová či učebnicová literatura samozřejmě dosud dostupná není, přesto však lze pracovat s teoretickou literaturou, která podrobně odráží odborný diskurz probíhající při tvorbě NOZ. Typickým příkladem této literatury (kterou rigorózní autorka zcela pominula) jsou sborníky z diskuzních fór k NOZ, které byly pořádány přímo na půdě PF UK a které mimo jiné, díky účasti předních zahraničních odborníků, obsahují i četné zahraniční přesahy.

Na základě uvedeného lze práci považovat za průměrné zpracování tématu, avšak i přes uvedené výtky ještě splňující kritéria pro práce tohoto druhu.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce je uveden již výše. Autorka tento cíl splnila, pro veškeré její závěry lze nalézt oporu v
--------------------	--

	textu práce.
Samostatnost při zpracování tématu	Rigorózní práce při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce, s výjimkou zahraničních přesahů.
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou uspokojivým způsobem. Seznam použité literatury je přehledný, výtky jsou uvedeny výše. Ze seznamu vyplývá, že autorka pracovala s cca čtyřiceti literárními zdroji, ať už monografického či časopiseckého charakteru. Vzhledem k požadavkům kladeným na práce tohoto druhu je autorčina práce s literaturou akceptovatelná.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu rigorózní práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Součástí práce nejsou žádné přílohy. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je dobrá.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Připomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení.

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

Při ústní obhajobě práce autorka synteticky zhodnotí význam NOZ a zaměří se též na otázku použitelnosti dosavadní judikatury z hlediska NOZ.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená rigorózní práce, i přes výše uvedené, jak po stránce formální, tak i obsahové, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
------------------------------------	-------	--

V Praze dne 26. července 2012

JUDr. Dita Frintová, Ph.D.
oponent rigorózní práce